RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

nr. RvVb/A/1516/0313 van 1 december 2015 in de zaak RvVb/1415/0553/A/0533

In zake: de **LEIDEND AMBTENAAR** van het departement Ruimte Vlaanderen

bijgestaan en vertegenwoordigd door:

advocaat Lieve DEHAESE

kantoor houdende te 3500 Hasselt, Luikersteenweg 187

waar woonplaats wordt gekozen

verzoekende partijen

tegen:

de deputatie van de provincieraad van LIMBURG

vertegenwoordigd door: de heer Tom ROOSEN

verwerende partij

Belanghebbende partijen:

- 1. de heer Walter VERHAEREN
- 2. mevrouw Barbara WYCKMANS

bijgestaan en vertegenwoordigd door:

advocaat Jan ROGGEN

kantoor houdende te 3530 Houthalen, Greenville- Centrum Zuid 1111

waar woonplaats wordt gekozen

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

De vordering, ingesteld met een aangetekende brief van 21 mei 2015, strekt tot de vernietiging van het besluit van de deputatie van de provincieraad van Limburg van 2 april 2015.

De deputatie heeft het administratief beroep van de eerste belanghebbende partij tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Lummen van 31 augustus 2010 ontvankelijk en gegrond verklaard.

De deputatie heeft aan de eerste belanghebbende partij een stedenbouwkundige vergunning verleend voor het regulariseren van een toegangsweg naar een woning en de regularisatie van een ontbossing.

De bestreden beslissing heeft betrekking op de percelen gelegen te 3560 Lummen, Schuttersstraat 4 en met als kadastrale omschrijving 1e afdeling, sectie A, nrs. 807E-872-874-877 en 878.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

Met een beschikking van 7 augustus 2015 van de Voorzitter van de Raad voor Vergunningsbetwistingen werd vastgesteld dat het beroep op het eerste gezicht enkel korte debatten vereist. De behandeling van de zaak werd toegewezen aan de tweede kamer.

De beschikking van 7 augustus 2015 werd aan de partijen betekend met een aangetekende brief van 10 augustus 2015.

De verzoekende partij heeft op 9 september 2015 een nota met opmerkingen ingediend. De verwerende partij heeft eveneens een nota met opmerkingen ingediend naar aanleiding van de openbare terechtzitting.

De partijen zijn opgeroepen op de openbare terechtzitting van 22 september 2015, waar de vordering tot vernietiging werd behandeld.

Kamervoorzitter Hilde Lievens heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Gauthier BAUDTS die loco advocaat Lieve DEHAESE verschijnt voor de verzoekende partij, de heer Tom ROOSEN die verschijnt voor de verwerende partij en advocaten Lara HENDRIX en Laura SALLAERTS die loco advocaat Jan ROGGEN verschijnen voor de belanghebbende partijen zijn gehoord.

Het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (DBRC-decreet) en het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (Procedurebesluit) zijn toegepast.

De uitdrukkelijke verwijzingen in dit arrest naar artikelen van de VCRO, het DBRC-decreet en het Procedurebesluit hebben betrekking op de tekst van deze artikelen zoals zij golden op het ogenblik van het instellen van de voorliggende vordering.

III. FEITEN

1.

Op 8 oktober 2007 weigert het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Lummen aan de belanghebbende partijen een stedenbouwkundige vergunning voor de regularisatie van een ontbossing en van de aanleg van een toegangsweg naar hun woning, gelegen te 3560 Lummen, Schuttersstraat 4.

Tegen die beslissing tekenen de belanghebbende partijen op 7 november 2007 administratief beroep aan bij de verwerende partij. Nadat het Agentschap voor Natuur en Bos op 16 juni 2008 een ontheffing van het verbod op ontbossing heeft verleend, geeft de verwerende partij op 26 maart 2009 aan de belanghebbende partijen de aangevraagde regularisatievergunning af.

De gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar tekent tegen die beslissing op 10 april 2009 beroep aan bij de minister voor ruimtelijke ordening. Bij ministerieel besluit van 24 november 2009 wordt dit beroep ingewilligd en de regularisatievergunning geweigerd.

Op 6 mei 2010 (datum van het ontvangstbewijs) dienen de belanghebbende partijen bij het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Lummen opnieuw een aanvraag in tot

het verkrijgen van een stedenbouwkundige vergunning voor de regularisatie van de aanlegde toegangsweg en de uitgevoerde ontbossing.

De percelen zijn volgens de bestemmingsvoorschriften van het gewestplan 'Hasselt-Genk', vastgesteld bij koninklijk besluit van 3 april 1979, in agrarisch gebied, landschappelijk waardevol agrarisch gebied en bosgebied gelegen.

De percelen zijn niet gelegen in een gebied waarvoor een goedgekeurd bijzonder plan van aanleg of ruimtelijk uitvoeringsplan geldt, evenmin binnen de omschrijving van een behoorlijk vergunde, niet-vervallen verkaveling.

Tijdens het openbaar onderzoek, dat van 25 mei 2010 tot en met 23 juni 2010 wordt gehouden, worden er geen bezwaarschriften ingediend.

Het departement Landbouw en Visserij, afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling brengt op 15 juni 2010 een ongunstig advies uit.

Het Agentschap voor Natuur en Bos brengt op 1 juli 2010 een gunstig advies uit. De Dienst Leefmilieu van de gemeente Lummen brengt op 8 juli 2010 een ongunstig advies uit. De gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaar brengt op 19 augustus 2010 een ongunstig advies uit.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Lummen weigert op 31 augustus 2010 een stedenbouwkundige vergunning aan de belanghebbende partijen.

De belanghebbende partijen tekenen tegen die beslissing op 7 oktober 2010 administratief beroep aan bij de verwerende partij.

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar adviseert in zijn verslag van 29 november 2010 om dit beroep niet in te willigen en de stedenbouwkundige vergunning te weigeren.

Na de hoorzitting van 30 november 2010 beslist de verwerende partij op 15 december 2010 om het beroep niet in te willigen en de stedenbouwkundige vergunning te weigeren.

De belanghebbende partijen hebben tegen deze beslissing een beroep tot vernietiging ingesteld bij deze Raad met een aangetekende brief van 21 januari 2011.

De Raad heeft de vordering tot vernietiging ontvankelijk en gegrond verklaard met een arrest van 2 december 2014 met nummer A/2014/0826 en heeft de beslissing van de verwerende partij van 15 december 2010 vernietigd.

2. In het kader van de te nemen herstelbeslissing adviseert de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar op 26 februari 2015 aan de verwerende partij om het beroep niet in te willigen en de stedenbouwkundige vergunning te weigeren.

Na de hoorzitting van 3 maart 2015 beslist de verwerende partij op 2 april 2015 om het beroep in te willigen en de stedenbouwkundige vergunning te verlenen.

Dit is de bestreden beslissing.

IV. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT VERNIETIGING

Uit het dossier blijkt dat de vordering tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

V. ONDERZOEK IN HET KADER VAN DE VEREENVOUDIGDE PROCEDURE

In de beschikking van de Voorzitter van de Raad van 7 augustus 2015 wordt vastgesteld:

- dat de beslissing van de verwerende partij van 15 december 2010 werd vernietigd met het arrest van 2 december 2014 met nummer A/2014/0826, en dat in dit arrest een injunctie werd opgelegd tot het nemen van een nieuwe beslissing binnen een termijn van drie maanden te rekenen vanaf de betekening van voormeld arrest;
- dat het arrest van de Raad werd betekend met een aangetekende brief van 10 december 2014 aan de verwerende partij;
- dat de bestreden herstelbeslissing dateert van 2 april 2015 en dat de bij injunctie opgelegde termijn waarbinnen een nieuwe beslissing moest worden genomen, werd overschreden;
- dat de Raad van State met een arrest van 17 maart 2015 met nummer 230.559 geoordeeld heeft dat de door de Raad voor Vergunningsbetwistingen bij injunctie opgelegde beslissingstermijnen moeten worden aangemerkt als vervaltermijnen;
- dat de verwerende partij bij het nemen van de bestreden beslissing op het eerste gezicht niet meer bevoegd was om de bestreden beslissing te nemen, zodat deze met bevoegheidsoverschrijding lijkt te zijn genomen en bijgevolg onwettig is;
- dat deze onwettigheid de Raad ertoe kan brengen om de bestreden beslissing te vernietigen onder meer met het oog op de rechtszekerheid en de duidelijkheid in het rechtsverkeer.

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partij herneemt de vaststellingen die zijn genomen in de beschikking van 7 augustus 2015 en besluit te stellen dat het verzoekschrift tot vernietiging ontvankelijk en gegrond kan worden verklaard en dat de bestreden beslissing van 2 april 2015 dient te worden vernietigd.

2. De verwerende partij heeft per e-mail op 21 september 2015 een nota met opmerkingen aan de Raad en aan de andere procespartijen overgemaakt. Zij heeft deze nota op de zitting van 22 september 2015 neergelegd.

In deze nota stelt de verwerende partij in essentie dat de interpretatie die de Raad van State in haar arrest van 17 maart 2015 met nummer 230.559 geeft aan artikel 4.8.3 VCRO ongrondwettig is: twee verschillende categorieën, met name de categorie van personen die een administratief beroep hebben ingediend bij de deputatie en de categorie van personen die zich in de situatie bevinden waarbij de deputatie een nieuwe herstelbeslissing moet nemen na een vernietiging van een besluit door de Raad voor Vergunningsbetwistingen worden op eenzelfde manier behandeld.

Volgens de verwerende partij is op grond van artikel 10 en 11 van de Grondwet een gelijke behandeling van ongelijkbare gevallen verboden, tenzij daarvoor een "objectieve en redelijke" verantwoording bestaat. Deze verantwoording bestaat er volgens de verwerende partij niet.

Verder stelt de verwerende partij dat de carrousel van beslissingen en rechterlijke uitspraken die nu het resultaat zijn van de interpretatie die de Raad van State geeft aan artikel 4.8.3 VCRO, geenszins bijdraagt tot het doel een transparante en goede rechtsorde te bevorderen. Zij verwijst ook naar artikel 38 van het Decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges om te stellen dat de mogelijkheid tot het opleggen van een dwangsom een veel pertinenter en efficiënter middel is.

De verwerende partij verzoekt aan de Raad ook om volgende prejudiciële vraag te stellen aan het Grondwettelijk Hof:

"Schendt het gewezen artikel 4.8.3., §1, tweede lid VCRO, zoals geïnterpreteerd door het arrest van de Raad van State van 17 maart 2015 met nummer 230.559 de artikelen 10 en 11 van de Grondwet door te bepalen dat de bij injunctie van de Raad voor Vergunningsbetwistingen aan een bestuur opgelegde termijn voor het nemen van een nieuwe beslissing net als de termijn opgelegd aan de deputatie om uitspraak te doen over een administratief beroep, zoals bepaald in artikel 4.7.23, §2 VCRO, in de mate dat het onvergelijkbare gevallen gelijk behandelt zonder objectieve en redelijke verantwoording?"

Beoordeling door de Raad

1.

De nota met opmerkingen werd laattijdig ingediend door de verwerende partij. In de beschikking van 7 augustus 2015 werd aan de partijen een termijn van 30 dagen toegekend om een nota met opmerkingen over te maken. De verwerende partij heeft slechts op 21 september 2015, daags voor de terechtzitting, een nota met opmerkingen per e-mail overgemaakt aan de Raad en de andere in het geding zijnde partijen. Het origineel van deze nota werd op de zitting van 22 september 2015 neergelegd.

Hoewel de termijn opgelegd in de beschikking van 7 augustus 2015 als een ordetermijn moet worden beschouwd, mag het overschrijden van deze termijn het recht op tegenspraak en dus de rechten van de verdediging van de andere procespartijen niet in het gedrang brengen.

Een nota die slechts daags vóór de terechtzitting werd overgemaakt aan de andere procespartijen en waarin bovendien wordt voorgesteld een prejudiciële vraag te stellen wegens onwettigheid van het destijds geldende artikel 4.8.3, §1, tweede lid VCRO, belet het behoorlijk verloop van het tegensprekelijk karakter van de schriftelijke procedure voor de Raad. De rechten van verdediging van de andere in het geding betrokken partijen worden geschonden door op laattijdige wijze gebruik te maken van een verweermiddel dat de Raad aan de partijen biedt.

De nota met opmerkingen van de verwerende partij dient dan ook uit de debatten te worden geweerd.

2. Artikel 59, §1 van het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges, luidt als volgt:

"Na registratie van een verzoekschrift kan de voorzitter van het College of de door hem aangewezen bestuursrechter binnen een ordetermijn van dertig dagen na de datum van registratie van het verzoekschrift ambtshalve onderzoeken of:

- 1° het beroep doelloos is;
- 2° het beroep klaarblijkelijk onontvankelijk is;
- 3° het College klaarblijkelijk onbevoegd is om van het beroep kennis te nemen;
- 4° het beroep alleen korte debatten vereist."

Uit deze bepaling volgt de bevoegdheid van de Raad om ambtshalve te onderzoeken of een beroep doelloos is, klaarblijkelijk onontvankelijk, de Raad klaarblijkelijk onbevoegd is, dan wel of het beroep alleen korte debatten vereist.

Een zaak kan worden behandeld met korte debatten wanneer een vernietiging zich opdringt op grond van een middel dat onmiddellijk dermate duidelijk is dat een doorgedreven onderzoek niet noodzakelijk is.

3.

De vraag of de bestreden beslissing werd genomen binnen de vervaltermijn die daarvoor is bepaald, raakt de openbare orde en moet desnoods ambtshalve worden onderzocht. Die vraag betreft immers de temporele bevoegdheid van de verwerende partij tot het nemen van de bestreden beslissing.

De Raad van State heeft zich als cassatierechter in het arrest van 17 maart 2015 met nr. 230.559 uitgesproken over de principiële vraag of de termijn die de Raad in een vernietigingsarrest oplegt aan de vergunningverlenende overheid om een nieuwe beslissing te nemen, al dan niet te beschouwen is als een vervaltermijn. In het vermeld arrest is op duidelijke wijze standpunt ingenomen dat een termijn die wordt opgelegd in een arrest van de Raad met toepassing van het toentertijd geldende artikel 4.8.3, §1, tweede lid VCRO, enkel kan afwijken van de duur van de vervaltermijn bepaald in het toentertijd geldende 4.7.23, §1, tweede lid VCRO, maar niet van de aard ervan. De termijn dient dus aanzien te worden als een vervaltermijn.

Het gegeven dat de Raad van State in een eerder arrest een ander standpunt heeft ingenomen doet aan de voorgaande vaststelling geen afbreuk.

4. De enkele vaststelling dat de verwerende partij haar beslissing heeft genomen op 2 april 2015 en dus buiten de termijn van drie maanden die door de Raad werd opgelegd in het arrest van 2 december 2014 (nr. A/2014/0826) op grond van het toentertijd geldende artikel 4.8.3, §1, tweede lid VCRO, volstaat om te besluiten dat de herstelbeslissing van verwerende partij aangetast is door bevoegdheidsoverschrijding nu zij de vervaltermijn van drie maanden heeft overschreden.

Een zaak waarin deze vaststelling wordt gedaan kan worden beslecht met korte debatten.

De Raad stelt ambtshalve de onwettigheid van de bestreden beslissing vast. De bestreden beslissing van 2 april 2015 dient dan ook te worden vernietigd. Het ambtshalve middel is gegrond.

OM DEZE REDENEN BESLIST DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

- 1. Het beroep is ontvankelijk en gegrond.
- 2. De Raad vernietigt de beslissing van de verwerende partij van 2 april 2015, waarbij aan de belanghebbende partijen de stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor het regulariseren van een toegangsweg naar een woning en de regularisatie van een ontbossing op een perceel gelegen te 3560 Lummen, Schuttersstraat 4 en met als kadastrale omschrijving 1e afdeling, sectie A, nrs. 807E-872-874-877 en 878.
- 3. Er zijn geen kosten, gelet op de vrijstelling voor de betaling van het rolrecht, verleend aan de verzoekende partij op grond van artikel 55, §2 Procedurebesluit.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting op 1 december 2015, door de Raad voor Vergunningsbetwistingen, tweede kamer, samengesteld uit:

Hilde LIEVENS, voorzitter van de tweede kamer,

met bijstand van

Ingrid VAN AKEN, toegevoegd griffier.

De toegevoegd griffier, De voorzitter van de tweede kamer,

Ingrid VAN AKEN Hilde LIEVENS